

TIENDE VERJAARDAG THE TIMES

Jonge componisten spelen de baas

THE TIMES is een forum voor jonge componisten tussen twaalf en twintig jaar. De jongeren krijgen de mogelijkheid om hun zelf geschreven composities te laten uitvoeren door HERMESensemble, een Antwerps collectief voor hedendaagse muziek. De jonge componisten worden individueel gecoacht door professionele componisten. Tijdens de repetities is er veel ruimte voor experiment en dialoog met de muzikanten. Dit traject resulteert in een jaarlijks slotconcert in de concertzaal van AMUZ.

Vanaf dit jaar (2017-2018) is er ook THE TIMES ACADEMY: een apart ontwikkelingstraject voor jonge componerende conservatoriumstudenten. De begeleiding gebeurt door componist Wim Henderickx. Julie De Smedt van HERMESensemble sprak met initiatiefnemer Bram Van Camp over de tiende verjaardag van THE TIMES.

THE TIMES bestaat tien jaar! Hoe is dit initiatief ontstaan?

In het jaar 2008 was ik als componist bij HERMESensemble 'in residentie'. Het ensemble gaf mij de mogelijkheid om drie composities te schrijven, maar dat vond ik te veel. Ik heb toen samengezeten met Koen Kessels, artistiek directeur van HERMESensemble. Hij kwam op het idee om een jongerenproject voor componisten op poten te zetten, omdat ik toen ook les gaf. Studenten hadden toen weinig mogelijkheden om hun composities te laten uitvoeren. Zo is THE TIMES ontstaan. Eigenlijk is het een tamelijk anarchistisch idee: de professionele uitvoerders worden de leerlingen en de jonge componisten spelen de baas.

Is het concept van THE TIMES door de jaren heen geëvolueerd?

In het begin was er slechts één repetitie, en één coach die de jonge componisten begeleidde door het proces. Jaar na jaar is THE TIMES gegroeid: er werden steeds meer composities ingezonden en een uitbreiding naar drie coaches voor de

begeleiding was noodzakelijk. We hebben gaandeweg ook gemerkt dat er meer repetitiemomenten nodig waren. Sinds enkele jaren worden de partituren ook eerst 'ingelesen' door de muzikanten, samen met de componisten. Dat moment is een soort laboratorium waarna de jonge componist nog volop wijzigingen aan de partituur kan aanbrengen. Dat format blijkt het beste te werken. Bovendien is het slotconcert geëvolueerd naar een echte happening in AMUZ met een volle zaal, waar de componisten ook zelf het woord nemen op het podium.

Vanaf deze editie wordt ook THE TIMES ACADEMY georganiseerd. Waarin ligt het verschil met THE TIMES?

Naar aanleiding van het tienjarige bestaan organiseren we inderdaad THE TIMES ACADEMY. Dat is als het ware THE TIMES 'deluxe', en het is de bedoeling dat ook voort te zetten in de komende jaren. De componisten die deelnemen aan THE TIMES ACADEMY zijn studenten compositie aan het conservatorium van Antwerpen of Amsterdam. Zij hebben dus al een hele leerschool achter de rug. THE TIMES ACADEMY is een bijzonder traject, de deelnemers zullen niet concurreren met die van THE TIMES. Ook het slotconcert van beide trajecten wordt afzonderlijk gebracht, weliswaar op dezelfde dag.

Even terug naar THE TIMES. Hoe

intensief is de begeleiding door de coaches? Welke meerwaarde bieden zij?

De essentie van het compositieproces is dat de componist muziek in zijn hoofd hoort en die wil opschrijven om ze later uitgevoerd te horen. In THE TIMES respecteren we dat en willen we nooit raken aan de inhoud van de composities. Wel helpen we de componisten om de muziek die ze willen horen, beter te laten klinken en uitvoerbaar te maken voor muzikanten. Componeren kan niet worden aangeleerd. Wat zich in jezelf afspeelt, komt van jezelf. Wat je wel kan leren, is de manier waarop je de muziek neerschrijft en structureert. En daarin is THE TIMES een ideale leerschool. De jongere leert in samenwerking met de coach en de professionele muzikanten hoe hij of zij de muziek moet vertalen naar een uitvoerbare partituur.

Schrijven de deelnemers soms onuitvoerbare dingen, omdat instrumenten nu eenmaal ook hun beperkingen hebben?

Het kan inderdaad gebeuren dat er in een partituur iets geschreven staat dat onmogelijk uit te voeren is. Bijvoorbeeld een noot die op een instrument niet kan worden gespeeld. Vaak hebben de componisten geen besef van de capaciteiten van een instrument. Tijdens de repetities tonen de muzikanten hun dan wat de mogelijkheden zijn, bijvoorbeeld een octaaf lager of hoger spelen, een bepaalde strijk- of blaasstechniek toepassen, soms vinden ze ook nieuwe speelwijzen uit. Zo gaat er een wereld open voor de deelnemers. De samenwerking inspireert hen enorm. HERMESensemble is hiervoor een schitterend ensemble. De muzikanten hebben alle geduld en beantwoorden de vragen van de componisten heel ernstig. Ze denken ook actief mee met de componisten. Vanuit hun voorliefde voor nieuwe muziek willen ze jongeren helpen. Na tien jaar samenwerking met jonge componisten, weten ze perfect hoe ze dat moeten aanpakken.

Zolang je maar componeert! Een jury van componisten en muzikanten selecteert een achttal partituren. Maar ook wie niet wordt geselecteerd, krijgt de mogelijkheid om naar de repetities te komen en zijn of haar partituur te bespreken met de coaches en muzikanten. Deze feedback kan als inspiratie dienen voor de verdere muzikale evolutie en eventuele nieuwe inzendingen. THE TIMES is geen wedstrijd, maar een forum voor jonge componisten.

Julie De Smedt

■ **HERMESensemble: 10 jaar THE TIMES & THE TIMES ACADEMY**
Zondag 25.02.18, 15.00 & 16.30, AMUZ
www.hermesensemble-thetimes.com

Ten slotte: wie komt er in aanmerking voor deelname aan THE TIMES?

Iedereen tussen twaalf en twintig jaar mag deelnemen, ongeacht of je lessen volgt op een academie.

ALLES WETEN OVER ERFGOED? WERKELIJK ALLES?

Neem dan een abonnement op
faro | tijdschrift over cultureel erfgoed.

www.faro.be/tijdschrift

faro Vlaanderen
Vereniging van